

Primària

Llengua 5

Programació

Unitat 15

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluables
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Quatre millor que tres

Descripció de la unitat

Acabem el curs i el text narratiu inicial ens farà de suport per a presentar alguns dels continguts que treballarem al llarg de la unitat i per a comentar les expectatives que té l'alumnat davant les vacances d'estiu.

En Vocabulari presentarem un recull de frases fetes, n'analitzarem el significat i les usarem en contextos adequats.

En Gramàtica acabarem l'anàlisi sintàctica dels complements del predicat centrant-nos en el predicat nominal i en els complements circumstancials.

En Ortografia treballarem la norma per a representar gràficament el so de la essa sonora.

En els apartats d'expressió continuem l'anàlisi de la llengua en els mitjans de comunicació. En aquesta unitat analitzarem la forma i el contingut de les cartes al director i, en acabant, expressarem l'opinió sobre un tema de manera oral.

En Literatura, reprenem la tasca de transformar textos amb intenció literària prosificant un poema que conta una història.

En la Tasca final parlarem dels hàbits que s'han d'adoptar a l'hora de prendre el sol.

Temporització:

Juny

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Conèixer i usar el bagatge cultural de refranys i frases fetes tradicionals.
- Analitzar sintàcticament el predicat nominal i els complements circumstancials.
- Representar per escrit correctament el so de la essa sonora.
- Transformar poemes en narracions.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de refranys i frases fetes. • Comprensió del contingut d'aquestes expressions tradicionals. • Identificació del sentit figurat de les frases fetes. • Ús de refranys i frases fetes. • Anàlisi sintàctica del predicat: nucli i complements. • Diferenciació del predicat verbal i el nominal. • Identificació de l'estructura d'un predicat nominal: verb copulatiu i atribut. • Concordança de l'atribut amb el subjecte. • Identificació dels complements circumstancials com l'expressió de les circumstàncies en què ocorre l'acció del verb. • Compleció d'oracions amb complements circumstancials. • Reconeixement del so de la essa sonora. • Aplicació de la norma ortogràfica que regula la representació gràfica del so de la essa sonora. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades el text narratiu presentat.	1.1. Llig el text narratiu i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut i la forma del text narratiu en les activitats de comprensió.
	3. Identificar i entendre refranys i frases fetes i usar-los en les produccions pròpies.	3.1. Coneix refranys i frases fetes i el seu significat. 3.2. Usa d'una manera espontània refranys i frases fetes en les produccions pròpies.
	4. Conèixer l'estructura d'un predicat nominal i el sentit que aporten els complements circumstancials a l'acció verbal.	4.1. Reconeix el verb copulatiu i l'atribut que formen un predicat nominal. 4.2. Fa la concordança entre el subjecte i l'atribut. 4.3. Identifica els complements circumstancials del predicat.
	5. Aplicar les normes ortogràfiques que assenyalen la representació gràfica del so de la essa sonora.	5.1. Aplica correctament la norma ortogràfica que regula l'ús de s i z per a representar el so de la essa sonora.
	6. Comprendre i redactar cartes d'opinió.	6.1. Extrau les idees defensades en una carta al director. 6.2. Redacta una carta al director seguint unes pautes.
	7. Elaborar una opinió personal oralment.	7.1. S'informa i reflexiona sobre un tema. 7.2. Expressa oralment una opinió seguint unes pautes.

<ul style="list-style-type: none"> • Escripció correcta de vocabulari amb el so de essa sonora. • Anàlisi del contingut i la forma d'una carta d'opinió. • Redacció d'una carta al director. • Recerca d'informació per a formar-se una opinió. • Expressió oral d'una opinió personal. • Transformació de textos literaris. • Prosificació de poemes. • Presa de consciència dels perills per a la salut que pot provocar prendre el sol. • Adquisició d'hàbits saludables a l'hora de prendre el sol. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	8. Transformar poemes en textos narratius.	8.1. Identifica el contingut d'un poema i el transforma en una narració en prosa seguint unes pautes.
	9. Reflexionar i adquirir hàbits saludables a l'hora de prendre el sol.	9.1. Reflexiona i adquirix hàbits saludables a l'hora de prendre el sol.
	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluables	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig el text narratiu i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.3. Analitza el contingut i la forma del text narratiu en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Coneix refranys i frases fetes i el seu significat.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.2. Usa d'una manera espontània refranys i frases fetes en les produccions pròpies.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
4.1. Reconeix el verb copulatiu i l'atribut que formen un predicat nominal.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.2. Fa la concordança entre el subjecte i l'atribut.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.

4.3. Identifica els complements circumstancials del predicat.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.1. Aplica correctament la norma ortogràfica que regula l'ús de s i z per a representar el so de la essa sonora.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Extrau les idees defensades en una carta al director.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.2. Redacta una carta al director seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
7.1. S'informa i reflexiona sobre un tema.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
7.2. Expressa oralment una opinió seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
8.1. Identifica el contingut d'un poema i el transforma en una narració en prosa seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
9.1. Reflexiona i adquireix hàbits saludables a l'hora de prendre el sol.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del QA (Vocatest, Gramatest, Ortotest i Escritest, «La peixera» i «Amb bona lletra»). • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús de s i z per a representar el so de la essa sonora. Analitza sintàcticament els complements del predicat: complement indirecte i circumstancials.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Transforma poemes en narracions. Usa refranys i frases fetes en les produccions pròpies.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Expressa l'opinió sobre un tema vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.	Usa refranys i frases fetes en les situacions de comunicació.
	Produir textos escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses.	Redacta una carta al director raonant l'opinió que hi dona.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules segons diversos criteris.
	Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable pel que fa a l'alimentació i l'exercici físic.	Valora i extrau informació rellevant sobre els hàbits de prendre el sol d'una manera segura.
	Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes lògics i matemàtics.	Redacta una carta al director raonant l'opinió que hi dona. Expressa oralment l'opinió personal raonada.

<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca de la unitat.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites. Repassa els aprenentatges del trimestre.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa activament en les activitats a l'aula.
	Conèixer i aplicar els drets i els deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Reflexiona sobre la importància de la informació periodística en el món actual.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta els moments de conversa i reflexió entre els companys en situacions comunicatives a l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos poètics i periodístics.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la transformació de poemes en narracions.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora complementària dels RF i la del QA.

Tasca 2: Refranys i frases fetes

- Introduïm el concepte de refrany i frase feta amb els suggeriments metodològics de la PD i reflexionem sobre la càrrega cultural que transmeten aquestes expressions idiomàtiques.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: El predicat nominal. Altres complements verbals

- Introduïm els conceptes de la tasca amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: La essa sonora

- Introduïm les normes ortogràfiques referides a la representació escrita de la essa sonora amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 5: La carta al director

- Introduïm els conceptes treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats del QA.

Tasca 6: L'opinió personal

- Introduïm els conceptes treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD.

- Completeu amb la comprensió oral dels RF.

Tasca 7: Recursos poètics

- Introduïm els conceptes treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.

Tasca 8: Tasca final: prendre el sol amb cura

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre els hàbits que s'han d'adquirir a l'hora de prendre el sol a fi de no tindre problemes de salut en el futur a partir de les activitats del LA.

Tasca 9: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat corresponent, també fem l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

Tasca 10: Repàs trimestral

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs trimestral del LA i del LD.
- Ampliem el treball de repàs trimestral amb els tests i les activitats finals del QA.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.

- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.
- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària.* Ed. Vox.
- Bingo ortogràfic.
- Teresa Broseta. *L'estiu dels pirates.* Ed. Bromera.
- Mural de regles ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - La icona d'un altaveu indica que hi ha enregistraments per a activitats que necessiten un suport auditiu en expressió oral.
 - Activitats interactives sobre els refranys i les frases fetes, l'anàlisi sintàctica del predicat i l'ús de s i z.
- Diccionaris digitals.
- Arran dels continguts de la unitat podem visitar webs de diverses publicacions periòdiques en la nostra llengua i també d'altres sobre cura de la pell quan prenem el sol.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).

- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?